ЗАСТЕРЕЖЕННЯ

щодо дотримання Антикорупційної програми та превентивних заходів працівниками Сумського НАУ та ВСП

Звертаємо Вашу увагу _____

_____

ПІБ (посада)

що для забезпечення прозорого освітнього середовища та захисту репутації Сумського національного аграрного університету, кожен науково-педагогічний працівник несе персональну відповідальність з дотримання загальних правил доброчесності.

І. ЗАГАЛЬНІ ПОНЯТТЯ

Коли викладач стає посадовою особою:

1.1 **Призначення на адміністративну посаду:**

Викладач автоматично стає посадовою особою, якщо обіймає посаду, пов'язану з виконанням організаційно-розпорядчих або адміністративно-господарських функцій:

- Ректор, проректор.
- Декан факультету, заступник декана.
- Завідувач кафедри.
- Керівник наукової лабораторії чи підрозділу.

1.2 **Виконання спеціальних повноважень:**

Викладач може тимчасово ставати службовою особою під час виконання окремих функцій:

- **Членство у комісіях:** Наприклад, у приймальній, апеляційній чи кваліфікаційній комісіях.
- **Проведення атестації:** Коли викладач приймає іспити або заліки (підсумковий контроль), він здійснює юридично значущі дії, що впливають на статус студента (переведення на наступний курс, отримання диплома).

ІІ. ЩО ПОВИННА РОБИТИ ПОСАДОВА ОСОБА ДЛЯ УСУНЕННЯ РИЗИКІВ:

2.1. Дотримуватися принципу самостійності та об'єктивності:

Приймати рішення (оцінювання знань, розподіл навантаження, підписання наказів) виключно на підставі законодавства та внутрішніх актів Університету, ігноруючи будь-які приватні інтереси чи прохання третіх осіб.

Будь-який прояв фаворитизму є порушенням професійної честі викладача.

Плагіат та фальсифікація: Забороняється використання чужих ідей, текстів чи результатів досліджень без належного посилання. Фальсифікація оцінок у відомостях або журналах успішності тягне за собою звільнення та анулювання наукових ступенів.

2.2. Негайно повідомляти про конфлікт інтересів:

У разі, якщо у підпорядкуванні або серед студентів з'явилася близька особа (родич), або виникає ситуація, де ваше рішення вплине на ваші приватні інтереси – письмово повідомити Ректора або Уповноважену особу з питань запобігання та виявлення корупції протягом 1 робочого дня.

Категорично забороняється приймати іспити, заліки або здійснювати наукове керівництво щодо близьких осіб (родичів) без попереднього письмового повідомлення ректора та вжиття заходів зовнішнього врегулювання.

Неправомірна вигода: Будь-яка пропозиція або отримання грошей, подарунків чи послуг в обмін на оцінку чи лояльність є кримінальним злочином (ч. 3 ст. 368 ККУ – до 10 років позбавлення волі).

2.3. Забезпечувати прозорість процедур:

Документувати кожен етап прийняття рішень (протоколи, відомості, звіти). Уникати одноосібного прийняття рішень у ситуаціях, де передбачено колегіальний розгляд.

Дотримуватися правил отримання подарунків:

Категорично заборонено вимагати або приймати будь-які подарунки від студентів чи підлеглих у зв'язку зі здійсненням службової діяльності.

Пам'ятайте: «подарунок» від студента під час сесії – це кримінальний злочин (хабар).

2.4. Розділяти приватне та службове:

Не використовувати майно Університету (техніку, приміщення, ресурси) для власного бізнесу або приватних цілей.

Чітко дотримуватися графіків роботи, уникаючи накладання годин сумісництва на основний робочий час.

ІІІ. ТЕЗИ ЩОДО УСУНЕННЯ РИЗИКІВ ВИНИКНЕННЯ МОБІНГУ:

3.1 Дотримання професійної етики:

Зобов'язуюсь вибудовувати робочі стосунки на принципах взаємоповаги та рівності. Категорично забороняється використання образливих прізвиськ, насмішок або поширення неправдивих чуток про колег/студентів.

3.2 Заборона психологічного та економічного тиску:

Не допускати безпідставного ізолювання працівника від робочого процесу (незапрошення на наради, ненадання доступу до інформації).

Не чинити тиск шляхом нерівномірного розподілу навантаження або необґрунтованого позбавлення виплат.

Запобігання перевищенню владних повноважень:

Академічна спільнота зобов'язані уникати суб'єктивізму та упередженого ставлення. Будь-які зауваження до роботи підлеглого мають висловлюватися у професійній формі, без переходу на особистості.

3.3 Створення безпечного середовища:

Не допускати створення умов, що змушують працівника звільнитися за власним бажанням через психологічний дискомфорт. Сприяти відкритому та конструктивному вирішенню конфліктів у підрозділі.

3.4 Нульова толерантність до насильства:

Категорична заборона будь-яких форм вербального, фізичного або сексуального домагання, а також залякувань у будь-якій формі.

Поведінка: Забороняються будь-які форми психологічного тиску, приниження гідності студентів чи колег, використання нецензурної лексики або створення ворожої атмосфери в колективі.

IV. ПОРЯДОК ПОВІДОМЛЕННЯ:

У разі виникнення сумнівів щодо правомірності своїх дій або виявлення тиску з боку третіх осіб, викладач зобов'язаний невідкладно звернутися за консультацією до Уповноваженої особи з питань запобігання та виявлення корупції Миколи Максименка.

VI. КОРУПЦІЙНІ ТА ІНШІ ЮРИДИЧНІ НАСЛІДКИ:

- Підкуп працівника підприємства, установи чи організації(ст. 354 ККУ)
- Прийняття пропозиції, обіцянки або одержання неправомірної вигоди службовою особою (ст. 368 ККУ)
- Підкуп службової особи юридичної особи приватного права незалежно від організаційно-правової форми (ст. 368-3 ККУ)
- Пропозиція, обіцянка або надання неправомірної вигоди службовій особі (ст. 369 ККУ).
- Зловживання впливом (ст. 369-2 ККУ)
- Порушення вимог щодо запобігання та врегулювання конфлікту інтересів (с.172-7 КУпАП)
- Незаконне використання інформації, що стала відома особі у зв'язку з виконанням службову або інших визначених законом повноважень (ст. 172-8 КУпАП).
- Дисциплінарна відповідальність, в тому числі звільнення особи із займаної посади.
- За вчинення корупційного чи пов'язаного з корупцією правопорушення відомості про таку особу вносяться до Реєстру корупціонерів (ст. 59 Закону України «Про запобігання корупції»).

КУпАП- Кодекс України про адміністративні правопорушення, ККУ- Кримінальний кодекс України.

- **АДМІНІСТРАТИВНА** Штраф до 6800 грн, внесення до Реєстру корупціонерів та можливе позбавлення права обіймати посади на 1 рік.
- **КРИМІНАЛЬНА** Позбавлення волі, виправні роботи та конфіскація майна за зловживання владою, службове підроблення або отримання неправомірної вигоди.
- **ДИСЦИПЛІНАРНА (ст. 147, 41 КЗпП):** Догана або негайне звільнення за вчинення корупційного проступку чи аморальну поведінку.
- **ЗА ВЧИНЕННЯ МОБІНГУ:**
- АДМІНІСТРАТИВНА (ст. 173-5 КУпАП): Штраф від 1700 до 3400 грн або громадські роботи на строк до 40 годин. За повторне порушення протягом року – штраф до 6800 грн або громадські роботи до 60 годин.
- ДИСЦИПЛІНАРНА (ст. 40, 41 КЗпП): Звільнення з ініціативи роботодавця за вчинення мобінгу або за аморальний проступок, не сумісний із продовженням роботи.
- ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВА: Обов'язок відшкодувати моральну шкоду та витрати на лікування, якщо мобінг призвів до погіршення стану здоров'я потерпілої особи.

V. ПІДТВЕРДЖЕННЯ ОЗНАЙОМЛЕННЯ:

Зобов'язуюсь у своїй діяльності керуватися принципами академічної доброчесності та нульової толерантності до корупції. Про факти схиляння мене до вчинення корупційних дій зобов'язуюсь негайно інформувати уповноважену особу СНАУ.

«____» _____ **2026** р. _____ _____

(Прізвище, ініціали) *(Підпис)*

ПАМ'ЯТКА

Академічним працівникам Сумського НАУ та ВСП щодо дотримання академічної доброчесності та запобігання корупційним ризикам під час екзаменаційної сесії весняного семестру та підсумкової атестації СВО «Бакалавр» 2025-2026 н.р.

Шановні колеги!

Якість освіти в СНАУ та ВСП базується на довірі та чесності. Порушення доброчесності — це не лише етичний проступок, а й корупційний ризик, що тягне за собою адміністративну, кримінальну або дисциплінарну відповідальність згідно з антикорупційним законодавством.

Наголошуємо на обов'язку утримуватися від дій, які можуть бути розцінені як готовність до прийняття неправомірної вигоди, та негайно повідомляти про спроби підкупу з боку студентів чи третіх осіб.

1. **Детальні роз'яснення щодо застережень у діях та бездіяльності академічних працівників СНАУ та ВСП**

Для забезпечення прозорості сесії та підсумкової атестації бакалаврів, усім категоріям академічних працівників (викладачам, кураторам, членам ЕК) слід суворо дотримуватися таких застережень:

1.1. Застереження щодо вчинення неправомірних дій (Активна форма)

- **Штучне створення перешкод:** Заборонено навмисно ускладнювати процедуру складання іспиту/заліку, висувати вимоги, що не передбачені силабусом або робочою програмою, з метою спонукання студента до «пошуку інших шляхів» отримання оцінки.
- **Нав'язування «благодійності» та послуг:** Недопустимим є примушування студентів до придбання авторських посібників, оплати «додаткових консультацій», збору коштів на ремонт аудиторій, придбання оргтехніки чи канцтоварів як умови успішної атестації.
- **Посередництво та протекціонізм:** Категорично заборонено «лобіювання» оцінок окремих студентів перед колегами (родичі, знайомі, «потрібні люди»). Використання службових зв'язків для зміни результату оцінювання є прямим порушенням антикорупційної програми.
- **Обговорення вигоди та прийняття пропозицій:** Заборонено вступати в переговори щодо обіцянки або прийняття будь-якої вигоди (гроші, подарунки, послуги, поповнення рахунків) незалежно від форми її надання (готівкова, безготівкова, електронна).

1.2. Застереження щодо бездіяльності (Пасивна форма)

- **Свідоме ігнорування плагіату/списування:** «Мовчазна згода» викладача на використання студентом гаджетів, шпаргалок або здачу купленої курсової/дипломної роботи розцінюється як створення умов для неправомірного отримання кваліфікації.
- **Приховування конфлікту інтересів:** Працівник зобов'язаний письмово повідомити про те, що у групі, де він проводить атестацію, навчаються його близькі особи. Відсутність самовідводу у такому випадку є корупційним проступком.
- **Приховування фактів тиску:** Якщо на викладача тиснуть представники адміністрації, куратори чи треті особи з вимогою змінити оцінку, мовчання про такий тиск прирівнюється до сприяння корупційним ризикам.
- **Формальна ідентифікація (для онлайн-формату):** Бездіяльність щодо перевірки особи студента під час дистанційного іспиту (складання тесту чи захист роботи іншою особою) є порушенням превентивних заходів.
- **Етичний бар'єр:** Викладач повинен завчасно проводити роз'яснювальну роботу зі студентами щодо неприпустимості збору коштів на подарунки екзаменаційної комісії, оскільки такі дії дискредитують результати атестації.
-

1.3. Застереження під час підсумкової атестації бакалаврів (Особливий контроль)

- **Підробка результатів антиплагіату:** Заборонено формальне підписання допуску роботи до захисту без фактичного ознайомлення зі звітом подібності або ігнорування технічних маніпуляцій з текстом (обхід антиплагіату).

- **Заборона «екзаменаційних столів/подарунків»:** Академічні працівники повинні завчасно (через старост та кураторів) донести до випускників категоричну заборону на збір будь-яких коштів для «привітання» Екзаменаційної комісії. Наявність таких фактів дискредитує об’єктивність атестації та тягне за собою анулювання результатів.
- **Прозорість оцінювання:** Бездіяльність щодо обґрунтування виставленої оцінки (відсутність коментарів до помилок студента) створює ґрунт для підозр в упередженості.

2. Алгоритм дій у разі спроби підкупу або тиску

Якщо студент, його родичі або треті особи намагаються схилити вас до неправомірних дій:

1. **Категорична відмова:** Чітко заявіть, що ваші принципи та правила СНАУ не дозволяють приймати подарунки чи змінювати оцінки поза процедурою.
2. **Фіксація:** За можливості зафіксуйте час, місце та свідків розмови.
3. **Повідомлення:** Негайно проінформуйте про інцидент:
    1. Декана факультету;
    2. Провідного фахівця з питань запобігання та виявлення корупції СНАУ;
    3. Скриньку довіри університету.

---

3. Особливості атестації СВО «Бакалавр» 2026

- **Прозорість захисту:** Усі захисти кваліфікаційних робіт мають проходити відкрито (у т.ч. з використанням відеозв'язку при дистанційній формі).
- **Антиплагіат:** НПП зобов’язаний особисто перевірити роботу в системі антиплагіату. Спроба приховати низький відсоток унікальності є посадовим порушенням.
- **Об’єктивність ЕК:** Члени екзаменаційної комісії повинні уникати конфлікту інтересів (якщо студент є близькою особою, викладач має самовідсторонитися від оцінювання).

---

4. Відповідальність

Порушення цих норм є підставою для:

- Розірвання трудового договору за ініціативою адміністрації.
- Передачі матеріалів до правоохоронних органів (ст. 368, 369-2 ККУ).
- Позбавлення наукового ступеня або вченого звання (у разі виявлення плагіату чи фальсифікацій).

Пам’ятайте: Ваша репутація — це репутація СНАУ!

Ознайомлений (на) _____ _____

(підпис / дата)